

Σύγχρονες Θεωρίες Ηγεσίας

ΨΧ138 Ηγεσία και Ομάδες σε
οργανισμούς

© Αθηνά Ξενικού

Αυθεντική Ηγεσία(Authentic leadership)

Η αυθεντική ηγεσία είναι ένα μοτίβο ηγετικής συμπεριφοράς που θεμελιώνεται στα θετικά ψυχολογικά χαρακτηριστικά και στις ισχυρές ηθικές αρχές του ηγέτη (Avolio & Gardner, 2005; Walumbwa et al., 2008).

Η αυθεντική ηγεσία αναπτύσσεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου, δεν αποτελεί σταθερό και μη μεταβαλλόμενο χαρακτηριστικό, και επηρεάζεται από σημαντικά γεγονότα της ζωής, όπως μια ασθένεια ή η αλλαγή καριέρας.

Αυθεντική Ηγεσία

Διαστάσεις της αυθεντικής ηγεσίας (Avolio et al., 2009)

Αυτογνωσία

- Διαδικασία κατά την οποία τα άτομα κατανοούν τον εαυτό τους, τα δυνατά και τα αδύνατά τους σημεία, όπως και την επίδραση που ασκούν στους άλλους
- Αναστοχασμό του ατόμου σχετικά με τις αξίες, την ταυτότητα, τους στόχους και τα κίνητρα που κατευθύνουν τη συμπεριφορά του
- Επίγνωση των συναισθημάτων και εμπιστοσύνη του ατόμου σε αυτά

Εσωτερικευμένη ηθική οπτική

- Διαδικασία αυτορύθμισης κατά την οποία τα άτομα επιλέγουν να ακολουθούν τις αξίες και τα εσωτερικά τους πρότυπα για να διαμορφώσουν τη συμπεριφορά τους, αντί να υποχωρούν σε εξωτερικές πιέσεις
- Οι υφιστάμενοι αντιλαμβάνονται ως αυθεντικό τον ηγέτη που συμπεριφέρεται σύμφωνα με τις αξίες και τα εσωτερικευμένα ηθικά πρότυπα καθώς η συμπεριφορά του βρίσκεται σε συνέπεια με τις πεποιθήσεις του

Ισορροπημένη ανάλυση

- Περιλαμβάνει την ικανότητα ενός ατόμου να αναλύει αντικειμενικά τις πληροφορίες και να λαμβάνει υπόψιν του τη γνώμη των άλλων πριν λάβει μια απόφαση
- Ο ηγέτης αποφεύγει τις διακρίσεις και παραμένει αμερόληπτος στις αλληλεπιδράσεις του/της με τους άλλους
- Θεωρούνται αυθεντικοί γιατί είναι σαφείς ως προς τη δική τους οπτική και λαμβάνουν υπόψιν τους και τη γνώμη των άλλων

Διαφάνεια στις διαπροσωπικές σχέσεις

- Αναφέρεται στην ειλικρινή και έντιμη στάση του ηγέτη να δείχνει τον αληθινό του/της εαυτό στους υφισταμένους αποφεύγοντας να κρύψει τις πεποιθήσεις, τις αξίες, αλλά και τα κίνητρα της συμπεριφοράς του/της.
- Η διαφάνεια βασίζεται στην ανοιχτή επικοινωνία και στην έκφραση από μεριάς του ηγέτη των δυνατών του/της σημείων αλλά και των πιθανών αδυναμιών του/της.

Αυθεντική Ηγεσία

- Εμπειρικές έρευνες έχουν δείξει ότι η αυτογνωσία και η προσωπική συνέπεια του ηγέτη επηρεάζουν θετικά την ικανοποίηση των υφισταμένων, τη δέσμευσή τους προς τον οργανισμό και την αποτελεσματικότητα των ομάδων (Peus et al., 2012; Leroy et al., 2015)
- Προσδιοριστικοί παράγοντες της αυθεντικής ηγεσίας, και κατά συνέπεια των στοιχείων της, είναι τα θετικά ψυχικά χαρακτηριστικά, η ηθική συλλογιστική, και τα κρίσιμα γεγονότα της ζωής

Αυθεντική Ηγεσία

Θετικά ψυχικά χαρακτηριστικά/θετική ψυχική κατάσταση

- Η Αυτοαποτελεσματικότητα είναι η πεποίθηση ενός ατόμου σχετικά με τον βαθμό στον οποίο έχει τη δυνατότητα να φέρει σε πέρας διάφορα έργα
- Η Ελπίδα είναι μια θετική κατάσταση που κινητοποιεί και εδράζει στη θέληση και τον σχεδιασμό για την επίτευξη των στόχων
- Η Αισιοδοξία αφορά στην ύπαρξη προσδοκιών σχετικά με την θετική έκβαση των γεγονότων και χαρακτηρίζεται από τη θετική σκέψη
- Η Ανθεκτικότητα είναι να ανακάμπτει κανείς από δύσκολες καταστάσεις και να προσαρμόζεται σε αυτές

Αυθεντική Ηγεσία

- Η ηθική συλλογιστική είναι η ικανότητα που αναπτύσσει κάποιος αναφορικά με το να λαμβάνει αποφάσεις με βάση το σωστό και το λάθος. Ένα υψηλό επίπεδο ηθικής συλλογιστικής οδηγεί τον ηγέτη να λάβει αποφάσεις που υπερβαίνουν τα στενά ατομικά συμφέροντα για το κοινό συμφέρον.
- Τα κρίσιμα γεγονότα ζωής είναι σημαντικά γεγονότα, είτε θετικά είτε αρνητικά, που μπορεί να βιώσει ένα άτομο στη διάρκεια της ζωής του και τα οποία λειτουργούν ως καταλύτες για την αλλαγή. Η βασική παραδοχή της θεωρίας είναι ότι η κατανόηση των εμπειριών οδηγεί τους ανθρώπους και ειδικότερα τους ηγέτες να είναι αυθεντικοί.

Αυθεντική Ηγεσία

- Η αυθεντική ηγεσία είναι μια σύνθετη διαδικασία που επιτρέπει στους ηγέτες να αναπτύξουν χαρακτηριστικές ιδιότητες και να εξελιχθούν προσωπικά ώστε να θεωρηθούν άξιοι εμπιστοσύνης και ειλικρινείς από τους υφισταμένους
- Σκοπός του ηγέτη είναι να αναπτύξει αυτά τα χαρακτηριστικά και να τα εφαρμόσει για το κοινό καλό
- Σχετικά με την επίδραση της αυθεντικής ηγεσίας στους υφισταμένους έχει βρεθεί ότι η αυθεντική ηγεσία σχετίζεται με σημαντικά εργασιακά αποτελέσματα, όπως η δημιουργικότητα, η μειωμένη πρόθεση αποχώρησης, και η ατομική απόδοση των υφισταμένων (Azanza et al., 2015; Semedo et al., 2016; Xu et al., 2017).

Αυθεντική Ηγεσία

- Η θεωρία της αυθεντικής ηγεσίας αναλύει το πώς οι ηγέτες μπορούν να αποκτήσουν αυθεντικότητα μέσω της αυτογνωσίας, της εσωτερικευμένης ηθικής οπτικής, της ισορροπημένης ανάλυσης, και της διαφάνειας στις σχέσεις τους
- Η αυθεντική ηγεσία έχει μια σαφή ηθική διάσταση.
 - Οι ηγέτες κατανοούν τις ηθικές τους αξίες, θέτουν τις ανάγκες των υφισταμένων πάνω από τις δικές τους, και επιδιώκουν το συλλογικό όφελος
- Οι ηγέτες μπορούν να αναπτύξουν τα θετικά ψυχικά χαρακτηριστικά της αυτοαποτελεσματικότητας, της ελπίδας, της αισιδοξίας, και της ανθεκτικότητας (Luthans & Avolio, 2003).

Κριτική της θεωρίας

- Η ηθική διάσταση της αυθεντικής ηγεσίας δεν έχει μελετηθεί επαρκώς. Οι αυθεντικοί ηγέτες παρακινούνται από ηθικές αξίες, όπως η δικαιοσύνη και η συλλογικότητα, αλλά η θεωρία της αυθεντικής ηγεσίας δεν κάνει σαφές το πώς οι ηθικές αξίες επιδρούν στην αυθεντική ηγεσία.
- Παραδείγματος χάριν, πώς σχετίζονται οι αξίες του αυθεντικού ηγέτη με την αυτογνωσία του;
- Ερευνητές έχουν αμφισβητήσει το κατά πόσο τα θετικά ψυχικά χαρακτηριστικά αποτελούν στοιχεία της αυθεντικής ηγεσίας. Η αντιμετώπιση των θετικών χαρακτηριστικών ως στοιχείων της αυθεντικής ηγεσίας διευρύνει υπερβολικά την έννοια και καθιστά δύσκολη τη μέτρηση της.
- Περιορισμένα εμπειρικά δεδομένα που εξετάζουν τη σχέση της αυθεντικής ηγεσίας με σημαντικά εργασιακά αποτελέσματα